

Nyelvtan érettségi témakörök 2023 őszi érettségi

1. témakör: Kommunikáció

1. A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, ezek összefüggései a kifejezésmóddal
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi formái (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, csend)
3. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái

2. témakör: A magyar nyelv története

4. A magyar nyelvrokonság főbb bizonyítékai néhány példával
5. A nyelvtörténet forrásai: kézirásos és nyomtatott nyelvemlékek (pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom)
6. A nyelvújítás mibenléte, történelmi, művelődéstörténeti háttere, hatása - példák alapján

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

7. A nyelv mint jelrendszer
8. A nyelvváltozatok rendszere, a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása
9. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés).

4. témakör: A nyelvi szintek

10. A szófajok rendszere
11. A mondat szerkezete: teljes és hiányos szerkezetű; tagolt, tagolatlan; egyszerű, összetett
12. A mellérendelő összetett mondatok mint logikai-tartalmi viszonyok
13. A magyar helyesírás rendszerszerűsége

5. témakör: A szöveg

14. A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek értelmes, kifejező alkalmazása
15. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok (pl. kérvény, önéletrajz, pályázat, hivatalos levél, meghatalmazás, hozzászólás)

6. témakör: A retorika alapjai

16. A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
17. Az érvelés, az érvelés beszédhelyzete és eszközei

7. témakör: Stílus és jelentés

18. Az egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben: hasonlat, metafora, metonímia.
19. A szövegrendezés stílushatásának felismerése, értelmezése: az egyszerűbb alakzatok fajtái és hatásuk
20. A társalgási stílus ismérvei, minősége